

Svetovna propaganda fašizma - Boj za vojni amendment

Obe evropski fašistični državi ste si z intenzivno propagando pridobili močno oporo že v skoro vseh evropskih državah. — Francijo in Anglijo, predvsem pa zadnjo, vznemirja fašistična propaganda zlasti v Afriki.

London, Anglija. — Da posvečate obe evropski fašistični državi, Italija in Nemčija, intenzivno pozornost mednarodni propagandi, potem katere razširjate svoje ideje in si s tem pridobivate pristaše v tujemstvu, je znano že dolga leta. Da s to propagando žanjete tudi uspehe, ni nič presenetljivega, kajti razumljivo je, da pri tem slikate le dobro stran fašizma, in lahko je na ta način pridobiti nerazumljive ljudi, ki se ne potrudijo, da bi toliko mislili, da bi našli tudi njegove slabosti; protipropaganda, ki bi jim naslikala tudi slabo stran, je pa bila skrajno klavrna. Obenem so se fašisti tudi spretno poslužili prilike svetovne kampanje proti komunizmu, ki je uradno ali neuradno proglašena v številu držav, ter preglašili, da je njih kampanja naperjena edino proti komunizmu, s čimer so pridobili v svoje vrste številno nasprotnikov komunizma, ki se drugače za fašizem ne ogrevajo.

Tako vidimo zdaj bolj ali manj močne fašistične struje v večini držav v Evropi in izven Evrope. V Avstriji so naziji postali že tako močni, da so se svoječasno že upali dvigniti z znanim javnim pučem; močen je razvoj nazizma tudi na Ogrskem; na Rumunskem se je njega stranka pri volitvah zadnji ponedeljek naravnost presenetljivo ojačila; na Francoskem so postali fašisti tako močni, da so postali nevarni vladi in je morala ta njih stranko razpustiti; enako imajo svojo strujo tudi na Angleškem in drugod.

Dasi demokratične države s skrajno neprijaznim očesom gledajo na razvoj fašistične nevarnosti, vendar pa jih položaj v Evropi sami ne spravljaja v tako skrb, kakor jim jo povzroča fašistična propaganda v njih posestih izven Evrope. Kakor se zdi, so fašisti v tem oziru osredotočili svoje sile zlasti na Afriko in na bližnji Orient in njih udejstvovanje tamkaj resno vznemirja demokratične države, predvsem pa Anglijo; kaže namreč, da je namen italijanske in nemške propagande direktno ta, da nahujska angleške kolonije k upor in ločitvi.

V angleškem dominijonu Južna Afrika je te dni neki poslanec naravnost obdoližil vlado dominijona, da se odtužuje Angliji in da pospešuje nazijsko gibanje ter da ima v načrtu organizirati mladino po vzorcu Hitlerjeve mladinske organizacije in končno, da čimdalje bolj zapostavlja trgovsko zvezo z Anglijo v prid trgovini z Nemčijo.

Italija pa se je nasprotno vrgla na bližnji vzhod in na severno Afriko. Nemirov v Palestini se pridno poslužuje za podpihovanje proti Angliji; mohamedanske Arabce v se-

FARMARSKO-DEL. ZVEZA

Delavstvo snubi farmarje k zvezi pri volitvah.

Chicago, Ill. — Predsednik illinojske pokrajinske Delavske nestranske lige, R. Edmundson, se je v četrtek izrazil, da se bo liga obrnila na vse farmerske organizacije, naj pri prihodnjih volitvah podpirajo kandidate, ki bodo od delavstva izbrani. Omenil je, da bo liga podpirala, ako bo le mogoče, kakega kandidata obeh starih strank; svojega lastnega kandidata bo postavila le tam, kjer kandidat niti ene, niti druge stranke ne bo znan kot delavski somišljenik.

"OTROŠKA TEKMA" PROGLAŠENA ZAKONITIM

Ottawa, Ont. — Kanadsko vrhovno sodišče je preteklo sredo proglasilo zakonitim oporočko milijonarja Ch. V. Millarja, ko se je v njej nakazala nagrada za največje število otrok. Kakor že znano, je omenjeni mož pred svojo smrtjo določil pol milijona dolarjev nagrade tisti kanadski materi, ki bo tekom deset let, od oktobra 1926 do oktobra 1936, porodila največje število otrok. Proti tej oporočki ste dve bližnji sorodnici pokojnika vložili priziv, ki se je vleklo skozi nižja sodišča, dokler se ni zdaj končno vrhovno sodišče izrazilo proti njej. Za omenjeno nagrado, ki je med tem z obrestmi narastla na \$750,000, se poteguje sedem žensk, ki vse trdijo, da so imele po devet otrok v omenjenem času, in bo moralo še sodišče odločiti, kako naj se nagrada razdeli.

ŽENSKA POSTALA ŽRTEV ROPARJEV

Chicago, Ill. — Ko se je Mrs. F. Oliver pripeljala z avtomobilom preteklo sredo zvečer pred svoj dom na 6801 Jeffery ave., sta skočila v njej dva oborožena bandita in ji ukazala, naj odpelje v bližino Jackson parka. Tamkaj sta jo oropala za njene dragulje in za kožuhovinasto suknjo ter ji s tem pobrala vrednosti za \$17,000. Nato sta jo odpeljala nazaj domov, kjer sta jo zapustila ter zbežala v drugem avtomobilu, ki ju je tam čakal.

vernimi Afriki skuša pridobiti Mussolini s tem, da se je svoječasno proglasil "zaščitnikom mohamedanov." Poročila zadnjih dni pa govore, da je tudi v Egiptu silno napeta situacija, in sicer zato, ker je kralj Farouk končno skušal stopiti na prste stranki fašistov, ki so si prisvajali čimdalje več kontrole. Ta spor še zdaj ni poravnal.

KITAJSKA ZBI-RA NOVE SILE

Poveljnik skuša ojačiti obrambne sile.

Šanghai, Kitajska. — Te dni so izbruhnili na več točkah fronte novi srditi boji, katerim so dali inicijativo Kitajci sami. Kakor se trdi, je to znamenje oživljene kitajske obrambe, s katero bodo skušali zaustaviti japonsko prodiranje. Poleg rednih vojaških čet pa se namerava poveljnik Čiang Kai-šek poslužiti tudi takozvanega "guerilla" vojevanja, da bodo namreč neodvisne male četice nadlegovale Japonce za hrbtom, in v ta namen bo razdelil med civilno prebivalstvo velike množine orožja.

MESTO UZAKONILO STAVE NA KONJE

Chicago, Ill. — Zadnje sredo zvečer je tukajšnji mestni odbor končno javno odobril predloženi načrt, po katerem se bodo lahko zakonito vršila stave na konjske dirke, kar je bilo doslej prepovedano. Agenture, ki bodo sprejemale te stave, bodo morale plačati letno licenco mestu, in sicer od \$1000 do \$5000, s čimer upa dobiti mesto letnih dohodkov okrog dveh milijonov dolarjev. Agenturam ne bo dovoljeno, računati klijentom več kakor pet odstotkov provizije na stave.

JAPONCI MORAJO BITI VSI ZA VOJNO

Tokio, Japonska. — Kdor se na Japonskem oglasi proti vojni, je v nevarnosti, da pride v zapor. Tako je bilo v zadnjih dneh aretiranih 370 čseb, kateri so označeni kot "komunisti", vendar pa se obdolžba proti njim glasi, da so že od začetka vojne vodili med Japonci protivojno propagando.

ŠIRITE AMER. SLOVENC

4000 AMERIŠKIH VOJAKOV NA KITAJSKEM

Washington, D.C. — Točasnno je na kitajskem ozemlju okrog 4000 oboroženih ameriških vojakov, pripadajočih k armadi ali mornarici. Svojo stalno oboroženo posadko ima Amerika tamkaj že od začetka tega stoletja, dasi Kitajci temu niso bili nikdar posebno naklonjeni.

KRIŽEM SVETA

Sydney, Avstralija. — Avstralija je dobila svojo prvo zračno obrambno silo, ko ji je Anglija poslala devet bombnih aeroplanov najnovejšega tipa. Zadnje sredo so se vršili manevri s temi letali.

Bukaresta, Rumunija. — Volitve v parlament, ki so se vršile zadnji ponedeljek, so pokazale znaten porast moči nazijem naklonjene domovinske stranke. Pridobila si je 62 sedežev, dočim so jih ji preokovali največ 18.

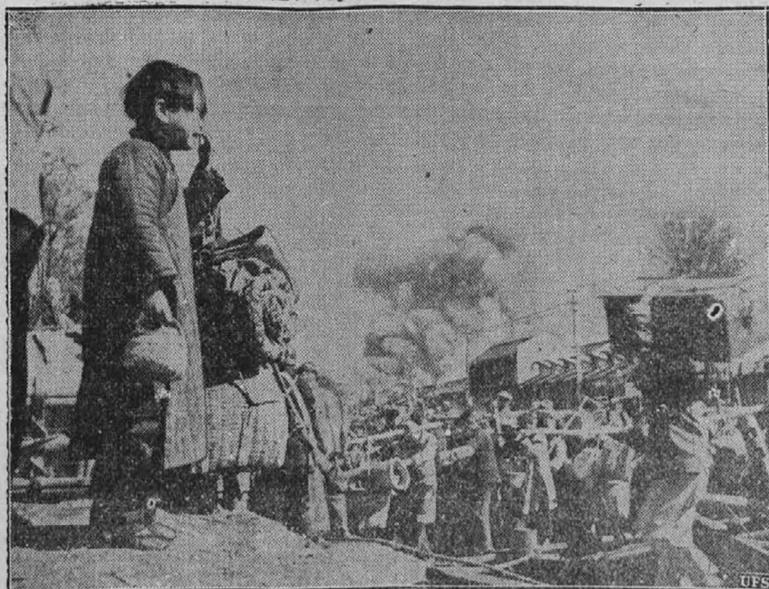
DOBRA NOVICA ZA JOLIETČANE

Joliet, Ill. — Zadnje sredo so prispeli iz Washingtona semkaj denarni čeki v skupni vrednosti nad \$125,000. Namnjeno je bilo to za vložnike Will County Nat'l. banke, ki bodo s tem dobili šest odstotkov svojih vlog. Na ta način bo zdaj skupno izplačanega 66% vložnega, a svoječasno "zmrznjenega" denarja. Banka preide prihodnji mesec v last nekega J. E. Chalstroma, ki jo je kupil meseca septembra za \$140,000.

PLINSKI VRELEC SE VNEL

Los Angeles, Cal. — Med tem, ko je bilo delavstvo preteklo sredo zaposleno z vrtnjem novega plinskega vrelca blizu El Segundo, je hipoma s strahovito silo bruhnil plin na dan in eksplozija je razdejala vse vrtnalne stroje. Takoj nato se je plin vnel in plameni so švigali do 200 čevljev visoko.

ŽRTEV VOJNIH GROZOT

Mala kitajska deklica, ki jo kaže gornja slika, je ena med stotošči, katerim je sedanja vojna ugrabila dom in domače. Med zmedo in paniko, ki je nastala, ko je prebivalstvo bežalo iz Nantao, predmestja Šanghai, je izgubila starše, in zdaj v strahu joka, ko gleda nazaj na mesto. Na desni se vidijo mase bežečih ljudi.

KDO NAJNAPO-VE VOJNO?

Novi predlog v kongresu priporoča, da se postavi vprašanje napovedi vojne na splošno glasovanje.

Washington, D. C. — Pred kongres pride v januarju v razpravo predlog za amendment k ustavi, po katerem bi se vzela kongresu pravica napovedati vojno; predlog namreč zahteva, da se mora prepuštili odločevanje o tem, ali naj se vojna napove, ali ne, glasovanju celokupnega prebivalstva.

Predlog je bil stavljen od poslanca L. Ludlowa iz Indiane in je, kakor umevno, razdelil ameriško mnenje v dva tabora. Nekateri predlog zagovarjajo, češ, da se bo z njim Amerika bolj gotovo držala proč od vojne, dočim ga drugi napadajo, češ, da se z njim ustvarja v inozemstvu napačno mnenje, da so Amerikanci strahopeten narod, ki ne bo šel v vojno pod nobenim pogojem; s tem se daje le še več korajže bojaželjnim narodom.

Med nasprotniki predloga je tudi vlada sama.

DVOJNI UMOR IZ LJUBOSUMNOSTI

Coldwater, Mich. — 45 letni Clinton Brown je zadnje sredo najprej ustrelil svojo 43 letno ženo, nato njeno 77 letno mater, na kar je še samega sebe nevarno obstrelil v prsa. Kakor se ugotavlja, je izvršil krvavi čin iz ljubosumnosti.

ČIMDALJE VEČ KADILCEV

Chicago, Ill. — Že celih 18 mesecev stalno narašča produkcija cigaret v Zed. državah. V novembru se jih je izdelalo v celih deželi nekaj manj kakor 13 milijard komadov, za eno milijardo več kakor lani v novembru.

Iz Jugoslavije

Huda nesreča marljivega rudarja iz Poljčan, katerega je na poti domov zagrabil vlak in ga smrtno poškodoval. — Čuden doživljaj starega Bergleza, ki se je zbal stare kavke. — Smrtna kosa in drugo.

Vlak ga je ubil

Maribor, 5. dec. — Pretekli četrtek se je vračal z dela 33 letni rudar Martin Uranjek, uslužben pri rudarski družbi "Stanovsko" pri Poljčanah. Hodil je vzdolž železniške proge in bil po končanem delu v rudniku, namenjen domov. Nenadoma se je v temi za njegovim hrbtom pojavil potniški vlak, ga od strani pograbil, vlekkel nekaj metrov za seboj in ga potem zmrevarjenega, s strto levo roko in nogo, vrgel preko tračnic. Nezvestnega in v obupnem stanju so ga našli njegovi stanovski tovariši, ki so se vračali ob progi domov. Nesrečnega Uraneka, ki je doma iz Drstolja pri Ljubljani, so s snočnim potniškim vlakom, odpremili v Maribor. Na tukajšnjem glavnem kolodvoru so ga že čakali mariborski reševalci, ki so ga odpremili v splošno bolnišnico. Uboji Uranek se ni več prebudil iz nezavesti. Njegove poškodbe so bile tako hude, da se ni mogla izvršiti operacija in je revež podlegel poškodbam. Njegova smrt je zbudila topla sočutje pri vseh njegovih stanovskih tovariših, pri katerih je bil kot odkrit prijatelj zelo priljubljen. Bil pa je tudi marljiv delavec, čigar tragično smrt pomilujejo vsi, ki so ga poznali.

Smrtna kosa

V Dragi pri Stični je umrl Anton Mehle, posestnik. — V Gornjem gradu je umrla Franciška Prisljan, ki je dočakala lepo starost 83 let. — V Ljubljani je umrl Ivan Bele, učitelj na Ledini, na Mahrovi trgovski in državni realki star 85 let. — Na Logu pri Sv. Volbeniku je umrla Julka Košir, cerkovnikova žena stara 23 let.

Nesreča na žagi

Na žagi barona Borna na Puterhofu pri Tržiču je težak hlood zdrslil na 37 letnega zagarja Franceta Cerkovnika in ga hudo poškodoval. Odpeljali so v ljubljansko bolnico.

Obleka se ji je vžgala

V Virštajnu v celjskem okraju se je v Jevšnikovi družini pripetila huda nesreča. Mala, 16 mesecev stara hčerka Anica je bila pri vroči pečici, kjer se ji je vžgala obleka. Revico so še pravočasno rešili da ni zgorela, vendar je hudo opečena.

Pod vlakom

V Dolnjem Logatcu je tovrtni vlak nekega večera povozil Franciško Mihevc. Reva je bila gluha in na eno oko slepa, zato ni čudno, da ni opazila vlaka, ki se je premikal po postaji in je šla prav tisti hip čez tirnice, ko je prihajal vlak mimo. Bila je na mestu mrtva.

Pred senatom

Pred velikim senatom mariborskega okrožnega sodišča se je zagovarjala 57 letna posestnica Marija Mohorkova iz Zetal pri Rogatecu, ki je letos po zrelom preudarku z nožem umorila svojega moža Antona Mohorka. Obsojena je bila na 5 let robije in na izgubo častnih pravic za dobo dveh let.

Poškodbam je podlegel

Neznani moški so pred neko gostilno na Ljubčani pri Celju napadli 21 letnega sina dninarice Alojzija Rošarja z Ljubečne in ga tako hudo poškodovali po vsem telesu in mu prebili lobanjo, da je kmalu potem izdihnil v celjski bolnici.

Širite in priporočajte list "Amerikanski Slovenec"!

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America. Established 1891.

Izhaja vsak dan razun nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago Telephone: CANAL 5544

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago Phone: CANAL 5544

Naročnina:		Subscription:	
Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četrt leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četrt leta	1.75	For three months	1.75
Posamezna številka	3c	Single copy	3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številke v tednu je čas do četrtke dopolne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

In pri nas v Ameriki?

Rusija je zapadla komunizmu. Bile so tam socialne razmere, ki so močno vplivale in pospešile komunizem, ampak nepovoljne socialne razmere ne morejo biti pravi razlog, da je bil komunizem mogoč. Končno odvisi mnogo od prehrane. Bile so prej v Rusiji lakote, tudi zdaj jih ne bodo mogli popolnoma izločiti. To so izredni pojavi. Prehrana pred revolucijo ni mogla biti ravno preslaba, vsaj v splošnem ne, kakor se glase poročila. Ko so bili ruski ujetniki porazdeljeni pri nas med kmete, so se upirali naši kmečki hrani, češ, taka hrana je v Rusiji za svinje. Razlog za ruski komunizem je bil kje drugje. Ta razlog je v nihilizmu duševnega naziranja, kakršno se je širilo že pred vojsko dolgo dobo med inteligenco. Vprašanje zemlje, velepesev, je bilo stranskega pomena. Saj je bilo vprašanje zemlje rešeno (?) tudi na način, da je mesto mnogih velepesev prišla le ena, namreč državna velepesev. Ali je rešena s tem prehrana? Vsa poročila trdijo, da ni in ne bo vzlic nasprotnim zagotavljanjem, da bo, ko se državno velepesevstvo bolj vkorenini. Za ruski komunizem je bilo odločilnega pomena duševno naziranje, in Rusija se ne bo otresla komunizma, dokler se ne otrese temeljito tega naziranja, ki sloni na nihilizmu in materializmu.

Začelo je pozneje vreti doli v Španiji. Socialne razmere? Morda. Pravih komunistov je bilo primeroma malo, še danes jih ni dosti. Jasne glave so opozarjale, da utegne komunistično naziranje postati nevarno tudi Španiji. Mnogi so se iznebili te sitnosti, češ, kaj takega je v Španiji nemogoče. Ves potek homatij v Španiji kaže, da je le moglo priti do takega razvitka. Inteligenca je duševno že davno prej zapadla materialističnemu naziranju in mase so sledile slepo komunističnim publicum. Zgodilo se je, kar se je zgodilo, v — katoliški Španiji.

Zdaj je tudi Amerika na vrsti. Socialne razmere niso morda samole v marsičem nepovoljne, vsled krutosti kapitalizma so mestoma naravnost neznozne. Težko, da bi jih zboljšali in tako izpodmaknili komunizmu tla za razširjenje. Tudi pri nas si potegnejo mnogi kapo češ glavo, ako kdo opozarja na nevarnost komunizma, češ, mi nismo ne Rusi niti ne Španci, pri nas je komunizem nemogoč. Trdim ravno nasprotno. Socialne razmere ne pomenijo vsega. Svetovno naziranje ne samole vpliva, temveč oblikuje socialne razmere. Ako je svetovno naziranje skoz in skoz materialistično, ne bo nikoli prišlo do prave in dosledne socialne pravičnosti, ker tako naziranje nima podlage za pravičnost. Z razredno silo se pravičnost ne more izsiliti, ker sila rodi protisilo, in prav v tem je razlog za pojave fašizma.

Kako je z materialističnim naziranjem pri nas v Ameriki? Govori se, da smo še — krščanska država. Hm? Morda smo nekoč bili, dandanes nismo več. Kako je na naših javnih šolah, od najvišjih do najnižjih? Bog je tu popolnoma izključen, dosledno vlada toraj tu le — materialistično naziranje o svetu in življenju. Profesorji in učitelji na vseh teh šolah so plačani od vlade in držav, da razširjajo — komunizem, ker razširjajo materializem, in potem pravimo, da bi bil pri nas kak komunizem nemogoč, ali ga hočemo zatreti z nekim fašizmom!

Praktično res nismo še v komunizmu, duševno stojimo v njem z obema nogama.

Se ne more dogoditi pri nas. Smešno. Dogodilo se je drugje, kjer niti take podlage ni bilo. Komunisti sami, organizirani in še bolj neorganizirani potegnejo kapo čez glavo, prvi, da se skrijejo, drugi, da se iznebijo posledic, in pravijo, da je vsako svarilo le gol — babbav.

Zavezniske države, ki so diktirale leta 1918 in 1919 vsemu svetu mir, so danes brez vsake moči, pravi pariški časnika. Anglija in Amerika, ki so bile celo desetletje tako silno prizanesljivi Nemčiji in drugim fašističnim državam, se nahajate danes v stanju, da se niso več v stanju braniti pred izzivajočimi fašisti in diktatorji. Demokracija je s svojo nepreviđno popustljivostjo izvršila skoro samomor. — Tako so mnenja političnih opazovalcev.

NAROČNIK IZ PENNSYLVANIJE PIŠE

Sharon, Pa.

V prvi vrsti moram dati priznanje Mrs. Dušak iz Oglesby, Ill., ki je tako lepo popisala svojo pot v staro domovino, kjer se je mudila zadnje poletje. Vse kar je napisala se mi je dopadlo, a najbolj pa sovražim orožnike, ko pisateljica pravi, ad so žlehnješi od samega "ta črnega", kajti vrag vzame le dušo, orožnik pa pobere dušo in telo. Res, takih se je treba izogibati. — Tudi jaz sem bil takrat v domovini in smo z omenjeno Mrs. Dušak, Mrs. Dular, Mrs. Kolenc in Mrs. Bizjak skupaj potovali do Ljubljane in spet nazaj. Kaj ne, včasih smo nekoliko oči pomencali ali bolj rečeno solze obrisali, ko smo spet morali zapustiti svoje drage v domovini, s katerimi se morda ne vidimo več. Pa smo se zopet okorajžili rekoč, saj vendar gremo nazaj, ta in ona k svojemu možičku, oni pa k svoji boljši polovici, k svoji družini in obljubljenemu deželu in tako smo srečno dospeli nazaj. Dobili smo pa v domovini več priporočil, posebno pa da jih nikar ne pozabimo in da se jih bolj pogosto spominjamo s kako zeleno "flikco," (saj veste kaj čem s tem povedati), ker jim taka stvar večkrat prav pride. Oni so nam tudi obljubili, da se nas bodo spominjali, toda ne v dinarjih ker teh je doma jako malo. Mi smo jim obljubili vse storiti po naših močeh.

Ko sem bil jaz v Ponovi vasi, ki je kake tri kilometre od Grosupljega, so me Ponovci naprosili, če bi mogel nje nekoliko priporočiti, za nje nekoliko prositi, da bodo začeli graditi gasilski dom, ki je zelo potreben pa jim hudo primanjkuje dinarjev, zlasti da bi si nabavili vse potrebno. Zato naj mi bo tukaj dovoljeno, da malo poprosim cenjene čitatelje v ta namen. Ponova vas je fara Sentjurje, Sentjurčanov je pa mnogo v Ameriki in dobri bi bilo, če bi se odzvali z malim darom ter tako pripomogli do hitrejšega dela. Tako bi pokazali, da še nismo pozabili našega rojstnega kraja. Doma v starem kraju nam bodo hvaležni in bodo rekli: Ta in ta je pomagel. Še ima srce za domovino, še je med živimi. Seveda, najbolj se pričakuje pomoči od Sentjurcev, pa tudi pomoči drugih bo hvaležno sprejeta. Vsak kvoder, vsak nikel bo dobrodošel. Jaz podpisani imam nabiralno polo in kdor hoče, lahko kar na moj naslov pošlje, ali pa če hoče, tudi lahko naravnost v Ponovo vas. Tistim, za katere vem kje stanujejo, sem razposlal več pismem in priporočil, naj še oni

malo poprosijo med dobrimi rojaki. Dosedaj so se mi odzvali le še samo trije s prilično svoto, ki so jo nabrali. Sedaj pričakujem, da se odzovejo še ostali. Neki darovalec mi je priporočil, naj bi vse darovalce priobčil v Amerikanskem Slovincu, kar bom rade volje storil, če bodo v listu odstopili nekaj prostora. Sicer bom pa tudi sam izdelal polo na katero bom napisal imena vseh darovalcev ki so kaj darovali in jo poslal odboru v Ponovi vasi, da jo bodo dali potem v okvir ter jo obesili v primernem prostoru v novem gasilskem domu, kjer bo vsakdo lahko bral imena darovalcev. Kadar bo kateri darovalec obiskal rojstno domovino, bo lahko v gasilskem domu videl med darovalci tudi svoje ime.

Naj povem še nekaj. V zadnji svetovni vojni so pobrali v šenjurski podružnici s Tabra zvonove. Ko se je stvar pomirila, so začeli nabirati denar za nove zvonove. Obrnili so se tudi v Ameriko in dobili od rojakov prilično pomoč. Ko sem se zadnje poletje nahajal tam, sem si tudi to cerkev ogledal od zunaj in od znotraj in tako ugledal v stenah tudi tablo z vsemi darovalci, ki so kaj prispevali za nove zvonove, a mojega imena ni bilo. Sram me je bilo. Ker nas je bilo več, so mi drugi rekli: Kje si pa ti bil takrat, da te ni med darovalci? — Tako vidite sem prišel v zadrego. Zato sem pa Ponovcem obljubil, da sedaj ne bom pri zadnjih in prosim še druge, da pomagajo. — Vesele bo žične praznike in srečno novo leto vsem ki to berejo.

Anton Valentinič
1059 Sherman Ave.

MR. PERUŠEKOVE SANJE SO SE URESNICILE

Willard, Wis.

Ko je bil tukaj na Willardu prvi sestanek kako in pod kakimi pogoji bi se dobila sem elektrika, sem bil navzoč tudi podpisani in celo izvoljen v nekaj odbor. Sli smo od rojaka do rojaka ter mu razložil pod kakimi pogoji bi se dobila elektrika. Ko obiščemo rojaka ga nekako tako le nagovorim: No, morda ti še ni znano, da bomo dobili elektriko in morda še to leto... in razložim mu vse. — Poslušaj me in odgovori: Ne vem o čem sanjaš. To so samo vaše sanje. Poprej bom jaz predsednik Združenih držav, kot pa bo na Willardu elektrika. — Pa mu odgovorim: Predsednik Združenih držav ne boš, a na Willardu bo elektrika prav gotovo, tako gotovo, kot sem jaz sedaj tu in s teboj govorim. — Danes pa se mi je rojak prav prijazno nasmehnil

in rekel: Nisem mislil da bo res kar si mi govoril, ampak zdelo se mi je, da je to kar si pravil nekaj nemogočega. Sedaj pa vidim, da niso bile sanje, ampak — elektrika bo. — Kolikor mi je dano v vednost od gotove strani, nam bo zasvetila 15. januarja 1938. — Toliko za danes.

Ludvig Perushek

PRIJATELJU V SPOMIN

Cleveland-Newburg, O.

Ko človek premišljuje svoje življenje na tem svetu, pride do zaključka, da smo kakoli rosa na veji. Tako se je hitro preselil od nas sobrat John Perko. Ostale mi bodo v spominu besede, katere smo govorili zadnje dni pred njegovo smrtjo. Bilo je 19. novembra, ko me je vprašal, če bi mu prišel v ponedeljek 22. nov. pomagat v SND., da postavimo in pripravimo vse potrebno za cerkveni bazar, kateri se je vršil okoli zahvalnega dne. Rekel sem, da precej nerad grem, ker da bo morda cerkveni odbor kritiziral in morda rekel, da zakaj se drugi tam silimo, ker je to delo cerkvenega odbora. Vendar, na njegovo prošnjo sem obljubil priti. On je pa še pripomnil, naj ja ne pozabim priti ob pol deveti zjutraj, kar sem za trdno obljubil da pridem, če Bog da. Kakor sva se dogovorila, sem prišel, samo s 5 minutno zamudo in že ga vidim na šolskem dvorišču pri delu ter se oprostam, da sem zamudil 5 minut. Dobro pravi, boš pa tudi tako plačo prejel, kakor če bi preje začel. Jaz ti ne bom plačal, Father Oman tudi ne, ampak plačal ti bo Bog. Nato začneva delati. Naložila sva stvari na mali voziček in nama se je pridružil še mežnar John Keglavič. Naložili smo še več, da smo imeli dovolj vtečih proti SND., kjer smo delali nekako do pol dne, nakar se odpravimo k južini, ob treh pa na nočno delo. Drugi dan smo spet delali in popoldne pa zopet na delo kot po navadi. Toda ta večer je bil zanj usodopoln. Že med osmo in deveto uro mi je potožil, da se ne počuti dobro, zato sem mu prigovarjal, naj se malo vesele, potem pa pojde ven na sveži zrak, da mu odleže. Tudi sam je tako mislil in pričakoval, toda božja volja je bila drugačna. Namesto da bi bilo bolje, se je stvar poslabšala. Okolu deset ure me je prosil, da bi ga spremil domov, ker se sam ne upa iti. — Meni postaja huje, bojim se iti sam domov. Saj ne boš imel z menoj nikoli več posla in sitnosti, nočaj zadnjokrat. — Tako mi je govoril, a meni je bilo hudo. Vprašal sem ga, če želi takoj domov, pa mi je rekel, da ne pred enajsto uro ter je še prosil, da bi ga samega ne pustil. Obljubil sem mu, da bom pazil nanj. Poskrbel sem za avto in ga tudi res spremil domov, kjer sem ga izročil prestrašeni soprogi Frances in sinu Josephu. —

Drugi dan 24. nov. mi je bilo sporočeno, da si dragi nepozabni prijatelj, prestal zelo nevarno operacijo. Ko sem te na zahvalni dan obiskal ter sva si kot prijatelja še enkrat stisnila desnice, si še precej dobro izgledal. Ko sem te pa zopet obiskal 2. dec., se je pa tvoje stanje poslabšalo in ker mi je bilo dovoljeno od bolniške strežnice samo eno minuto obiska, sem se moral posloviti in tedaj sva si zadnji krat stisnila desnice kot prijatelja. Kljub temu, da si želel, da bi še pri tebi ostal, sem moral zapustiti bolnišnico. — Dne 4. dec. ob 7 uri zjutraj pa slišim oznanilo Rev. Slapšaka: Ta sv. maša se daruje za pok. John Perko, ki je umrl nocojšnjo noč. — Tako si se preselil v večnost po svoje plačilo. Saj je bilo tvoje delo za cerkev in Boga. Gotovo boš za ta svoja dela v veliki meri poplačan. — Eno delo za Boga je pa ostalo še nedodelano in to je, ko si me prosil, da postaviva kapelico, za dan sv. R. Telesa ko se vrši javna procesija. Božja volja je bila drugačna. — Res, kakor si se izjavil tedaj ko si me prosil, da te spremljam domov, da ne bova nikoli več delala skupaj. — Bil si zvest družveni član in si se tudi potegnil za vero kadar je bilo potrebno. Pogrešali te bomo na naših društvenih sejah. — Ker se vrši društvena seja v nedeljo 26. dec. prosim udeležite se je, kot se je sej udeleževal pokojni John Perko. — Spominjamo se ga v molitvah. — Ti pa dragi John, počivaj v miru in večna luč naj ti sveti. Ob enem želim veselje, srečne in zdrave božične praznike in srečno novo leto vsem članom dr. sv. Alojzija, faranom sv. Lovrenca in vsem prijateljem širom Amerike, Amerikanskemu Slovincu pa mnogim naročnikom, zlasti ob njegovi 47 letnici. Enako vesel božič vsemu osebju v podjetju Amerikanskega Slovence.

Fr. Blatnik

70 METROV VISOKA TRAVA

Kdo pa je že kaj takega videl; Sploh nemogoče! In vendar je res. V Indiji raste, in morda še kje drugod, pri nas pa gotovo ne. Imenuje se bambus. Vsak lahko pozna bambusove palice. In bambus je neke vrste trava, ki zraste 30 cm na dan. Torej le ni tako neumen tisti, ki "vidi trave rasti," kakor ljudje na splošno mislijo. Samo v tak kraj mora iti, kjer raste bambus.

Iz mladega bambusa, ki ima še nežno in sočno stebelce, kuhajo na vzhodu priljubljeno jed. Nekuhan pa povzroča huje opekline kot koprive. Kakor rečeno, porabljajo bambus za palice, ki so zelo močne in lahke; iz njega delajo tudi preproge, razne posodice, kozarčke, kible, glasbeno orodje, igle za gramofone, cevi, pipe, peresa, ograje, sulice in sto drugih reči.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Vest iz domovine

Lorain, O. — Tukajšnja rojakinja Louise Konte je pred kratkim prešla iz stare domovine žalostno vest, da ji je v Metliki v Beli Krajini umrl njen oče Martin Molek, ki je dosegel visoko starost 78 let. Pokojni Molek je bil rojen v Bojanji vasi in je bil v mladih letih v Ameriki, na zapadu v državah Colorado, Montana in Utah. Tudi poročil se je v Ameriki in je nekako pred 40 leti s svojo družino odpotoval v stari kraj. Tukaj zapuščila dve hčeri, zgoraj omenjeno v Lorainu in eno v Canonsburgu, Pa. V starem kraju pa enega sina.

Bolezni je podlegel

Milwaukee, Wis. — V tukajšnji okrajni bolnišnici je že 11. decembra podlegel bolezni v grlu, (imel je raka), Francišek Ks. Veranich, v starosti komaj 49 let. Pokojni je bil urednik in lastnik slovenskega tednika "Slovenija", ki je izhajal v Milwaukee, Wis. in katerega nasledstvo je prevzel sedanjí tednik "Obzor". Veranich je bil eden najnadarjenjših in tudi najaktivnejših Slovencev v Milwaukee. Prav gotovo gre njemu največja zasluga, da ima milwaukeeška naselbina svoj lokalni slovenski list. Navdušen narodni delavec, ki pa ni za svoje delo žel priznanja, je letos spomladai začutil bolečine v grlu. Te bolečine so se izcimile v raka, ki mu je prezgodaj uničil nit življenja. — Rojen je bil v Stražgonjcih pri Cirkoveh na Dravskem polju in je nekako pred 25 leti prišel v Ameriko. Zapuščila žalostno soprogo, enega sina in eno hčerko. Pokopan je bil iz cerkve sv. Janeza Evang. na Holy Cross pokopališče.

Smrtna kosa na zapadu

V Valey, Wash., je umrla Johana Meshišnek, v starosti 62 let. Zapuščila soproga in šest otrok, ki so že vsi odrasčeni. Rojena je bila tukaj.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo po dnevnem kursu in so dostavljene prejemnikom brez vsakega odbitka na dom potom pošte. Včeraj so bile naše cene:

V Jugoslavijo:		V Italijo:	
Za: Din:	Lir:	Za: Din:	Lir:
\$ 2.55	100	\$ 6.50	100
\$ 5.00	200	\$ 12.25	200
\$ 7.20	300	\$ 30.00	500
\$10.00	420	\$ 57.00	1000
\$11.65	500	\$112.50	2000
\$23.00	1000	\$167.50	3000

Pri večjih svotah poseben popust

Za izplačila v dolarjih:
Za \$ 5.00 pošljite\$ 5.75
Za \$10.00 pošljite\$10.85
Za \$25.00 pošljite\$26.00

Vsa pisma pošljite na:
JOHN JERICH
1849 W. Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

"TARZAN NA RAZISKOVANJU"

(21)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Jane je skočila z drevesa popolnoma na tla, da je s tem vzbujala gladnega levu še večjo slast do plena. Delala je to v upanju, da sestradan lev ne bo zapazil princa Sborova, ki je v strahu trepetal pod sosednjim drevesom. Kadar je pa lev skočil proti njej, je naglo skočila zopet na vejo in se rešila.

V tem je pa že tudi Brown spustil z drevesa močan pas in sicer ravno pred princa Sborova, da bi se ga ta oprjel in bi ga Brown potegnil na varno v veče drevesa. Toda princ je bil toliko prestrašen, da se ni mogel ganiti. Zato mu je Jane zaklicala, naj se oprime ponujane mu rešitve dokler je še čas.

"Aleks, primi za pas, predno te lev zaduha," je klicala Jane. Z drevesa je pa vpil Brown: "Ti revšč strahopetno, zgani se že vendar in zagrabti za rešitev, da te zverina ne požre na mestu." V tem se je princ zgnil in se s tresočimi rokami oprjel podanega mu rešilnega pasu. Obenem je hotel nekaj reči.

Jane je opazila, da je princ hotel govoriti, zato mu je zabicala naj bo tiho, da ga lev ne opazi, toda že se je bil obrnil proti njej in Jane, da bi zopet obrnil pozornost leva na se, je zopet skočila z drevesa. Skočila je tako sprotično, da je padla na tla prav za levom, ki je bil obrnjen proti princu.

BACILI V SLUŽBI TEHNIKE

Če upoštevamo dejstvo, da se po najrazličnejših tovarnah vedno bolj zamenjava živa človeška sila in delo človeških rok s stroji, in morda kdo le upravičeno trdil, da je pot moderne tehnike tako rekoč od živega k mrtvem. Delo, ki ga opravlja mrtev stroj, je postalo vedno bolj upoštevano, vsaj med onimi, ki tega dela prej niso nikoli sami opravljali, med tistimi, ki gledajo, kako bi si čim hitreje nakovali dovolj premoženja in jim je v tem boju za materialnimi dobrinami postalo še tako pridno delo delavskih rok — prepočasno. To so na eni strani suhi, mrzli računi velepodjetnikov, ki so rodili toliko socialnega zla med najnižjimi delavskimi sloji, na drugi strani pa so našli nekako "opravičilo", češ da s temi čudovitimi uspehi le triumfira moderna tehnika, in da je to triumf človekovega razuma, triumf talentov, ki jih mora človek izbrabiti in ne zanemarjati, ker jih je zato prejel.

Da pa stroj izpodriva človeka pri delu, to je le delni pojav, ki ga je rodila tehnika. Vendar pa je postal toliko usoden, da se marsikdo še sprašuje, če je sploh še mogoče napraviti korak nazaj. Že so padli tudi poizkusi, kako bi se postavila v službo moderne tehnike spet nazaj nedosegljiva, čudovita sila, ki jo kaže življenje živih bitij, in kako bi nadomestila mrtvi stroj.

Sam spada brez dvoma tudi poskus dunajskega profesorja Molša, kako bi pojačal svetlobo ki prihaja od svetlečih se bakterij in kako bi to svetlobo porabil v praksi. Veliko stremeljenje najodličnejših fizikov gre posebno v zadnjem času za tem, kako bi dobili luč, ki bi samo svetila in ki ne bi pri tem izžarevala tudi toplotnih žarkov. Da n. pr. električne ali kakšne druge svetilke ne izžarevajo samo svetlobnih žarkov, o tem se lahko vsak prepriča čisto enostavno, če takšno svetilko samo malo potipa. Zarnica ali steklo na petrolejski svetilki postaneta po kratkem času tako vroča, da včasih celo roka več ne vzdrži. Električni tok se torej pretvarja le deloma in sicer celo v zelo majhni meri v svetlobo, vse drugo se izrablja brez koristi v toploto, ki se porazgublja. Seveda imamo na drugi strani električne naprave, ki je njihov namen le proizvajanje toplote in niti v najmanjši meri ne razsvetljava. Tako n. pr. pri električnih likalnikih, električnih pečeh, štedilnikih itd.

Najidealnejša bi bila gotovo zarnica, ki bi izžarevala samo svetlobne žarke, pri tem pa se niti v najmanjši meri ne segrevala. To bi bila tako imenovana "mrzla luč". To tehnično vprašanje je vsaj deloma tudi že rešeno, čeprav do danes še nima-

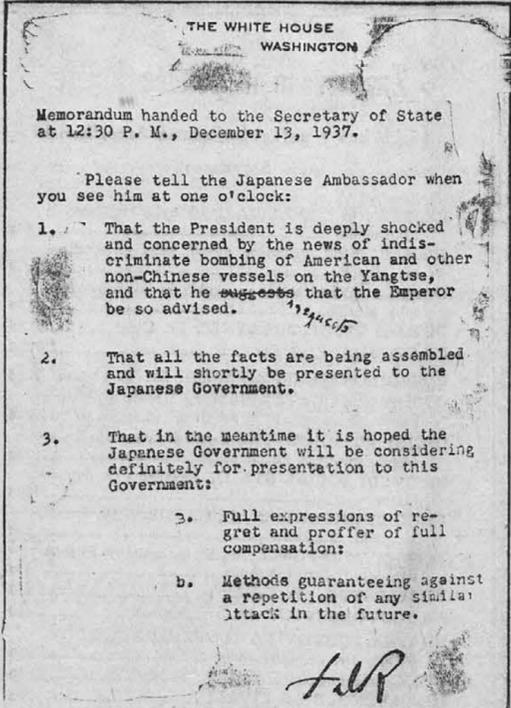
mo od tega izuma nobene praktične uporabe. Vedno za nečem novim stikajočemu človeku, so topot priskočile na pomoč bakterije, živi organizmi, ki svetijo. Že pred nekaj desetletji se je začel profesor Moliš pečati z mislijo, kako bi praktično izrabil na videz pošastno svetlobo živih bakterij. V ta namen jih je celo redil. Takrat se je prvič tudi rodila misel, kako bi se dalo napraviti luč, ki bi samo svetila in od katere ne bi prihajali tudi neko-ristni toplotni žarki. To se je temu znanstveniku tudi že takrat posrečilo doseči. Bakterijska luč sveti, ne da bi bilo treba neprestano dovajati kak tok, ga prekinjati in stikati, to pa je tudi razsvetljava, ki ne bi mnogo stala. Njena svetloba je tako močna, da je mogoče ob taki mrzli luči brati. Toda, bila je to le novost, ki je pokazala uspeh samo v znanstvenem svetu, v praktičnem življenju pa za to ni nihče vedel, kaj šele, da bi to pridobitev izkoriščal. Tako je ostalo vse do današnjih dni, ko se je znova sprožilo vprašanje po praktičnem izkoriščanju "mrzlih" bakterijskih svetilk. Ta uporaba naj bi ne bila samo v tem, da bi se morda nadomestile sedanje električne svetilke, saj si je to v resnici težko misliti v sedanjem času, ko vsa tehnika tako rekoč sloni na električni energiji. Začeli pa so delati neke druge poizkuse, namreč, kako bi se s pomočjo teh svetilkajočih se bakterij napravil svetilni plin nestrupen. Tehnika, ki sloni na neživih snoveh, v tem pogledu ni mogla več naprejš. Današnje izkustvo je zapisalo stavek, da se je na mrtvi točki "mrtve" tehnike rodilo znova življenje. Gotove bakterije imajo sposobnost, da ob svojem življenjskem procesu uničujejo strupenost svetilnega plina in iz njega napravljajo druge, neškodljive kemične spojine. Morda je tudi to vzrok, da včasih naletimo na svetilni plin, ki ni strupen.

Bakterije na splošno vsak smatra za vse prej, kakor pa za nekaj koristnega. Pa je vendar znanost dokazala, da je bilo prvotno mnenje glede tega dostikrat zmotno. Večina najbrž tudi ne ve, da igrajo pri pravilni pripravi toliko čislana jogurta (posebne vrste kisle mleko) veliko vlogo ravnobacili. Še manj pa je morda znano, da je ena sama vrsta bakterij zmožna spremeniti dušik, ki je v zraku, v beljakovino, to bi se z drugimi besedami lahko reklo — v kruh. To so bacili, ki žive na koreninah gotovih rastlin, to se pravi, pod zemljo. Lahko si vsak predstavlja, kakšne spremembe bi ustvarilo v praktičnem življenju roditi dejstvo, da bi s pomočjo teh bacilov začeli naenkrat pridobivati iz zrakovnega dušika beljakovine. To bi bil v resnici za človeka "kruh iz zraka".

položil Martin Brdavsna na tla in mu odseka glavo. Cesarji Dunaj je očet. Vzdadočen mu cesar ponuja v dar hčerko Jerico, a u-žaljena cesarica mu jo odreče, minister Gregor pa, ki mu neokorni velikan nikakor ni povšeči, se hoče z njim celo ponorečevati. Martin si izreče v plačilo pismo, da bo brez skrbi tovoril angleško sol po svetu, in še mošnje denarja, kar mu cesar kot prijatelju rad dovoli. — Krpan zadene kij in mesarico in to so bile njegove zadnje besede pred cesarjem: "Ko bi se spet oglašil kak Brdavs ali kak drugi, saj veste, kje se pravi na Vrhu pri Sveti Trojici. Pozdravil bom pa že Vrhovščake in mater županjo. "Zdravi ostanite!" — "Srečno hodi!" pravi cesar, minister Gregor pa nič.

To je povest o Martinu Krpanu. Spisal jo je Fran Levstik, katerega pidesetletnico smrti obhajamo v letošnjem novembru. Levstik je velikan slovenskega slovstva, ocenjevalec slo-

PRESEDNIKOV APEL

Posnetek note, ki jo je poslal pred sednik Roosevelt državnemu tajniku Hullu, v katerem mu je naročil, naj se zaveda glede incidenta na Jangce reki predložiti naravnost japonskemu cesarju Hirohito.

venskega kulturnega, socialnega in političnega življenja v tretji četrti minulega stoletja. Diči ga neizmerna ljubezen do slovenske besede in slovenskega naroda. V monarhije.

Martinu Krpanu je Levstik po- kazal slovensko zgodovino v de- setletjih avstrijskega absolutiz- ma in rastočih zunanjih težkoč

ZA NAŠE GOSPODINJE

IZ ZGODOVINE SOČIVJA

Sočivje je menda blizu toli-ko staro kakor je star človeški rod. V najstarejših švicarskih izkopaninah, kjer so izkopali stare stavbe na kolen, so našli že ostanke semen raznega sočivja. Iz tega more- mo z vso gotovostjo sklepati, da so že pred dobrimi 4000 leti ljudje poznali sočivje, ga gojili in uživali. Zlasti velja to za grah, korenje in pesti- nako.

V bronasti dobi se že kaže-jo sledovi leče in pozneje bo- ba. Pač pa so kmalu nato Rimljani začeli uvajati v sred- njo Evropo nekaj finejšega so- čivja, pač zato, ker je bilo vrtnarstvo med Rimljani bolj razvito. Rimsko vrtnarstvo je kmalu vplivalo tudi na druge kraje, tako da so Rimljani kmalu svoje sočivje pridobi- vali v severnih krajih. Saj so na primer redkev vozili iz se- vernih krajev, kjer raste red- kev tako velika "kakor novo- rojeni otroci." Rimske vojaške kolonije so seveda mnogo se- men prinesle v razne kraje, kjer so danes domača jed.

Nekateri stari narodi, ki so dotlej živeli bolj divje in no- madsko življenje, so se le ne- radi lotili uživanja zelenjave in sočivja. Zlasti stari Germa- ni so najrajši jedli meso, med tem ko so Slovani bili bolj poljedelci ter bolj vajeni rast- linske hrane. Nemce so njiho- vi vladarji s silo morali pri- morati, da so n. pr. začeli go- jiti zelenjavo.

Mnogo so razvoju sočivne kulture pripomogli samostani, ki so se morali postiti ter so bili zaradi tega toliko dni v letu prisiljeni uživati rastlin- sko hrano. Zlasti razne vrste zelja so bila v samostanih po- leg solate močno priljubljena postna jed. Zato se je tudi vrtnarstvo krepko razvijalo povsod tam, kjer so se nase- lili samostani.

PRIPRAVA NEKATERIH JEDI

Nedavan gosji vrat
Dobro očiščeni gosji vrat o- soli in na enem koncu zaveži z nitjo. Nadevaj ga s temle nadevom: Dve žemlji namoči v mleku, nato jih dobro otisni in deni v skledo, prideni eno unčo gosje masti, če jo imaš, sicer pa sirovega masla in do- bro zmešaj. Nato dodaj eno jajce in en rumenjaka, malo soli, popra, peteršilja; nariba-

nega muškatega oreha in dve unči drobno narezanih in pre- pranih gosjih jeter. Vse skupaj dobro zmešaj in nade- vaj v vrat, nato ga zaveži z nitjo. Prebodi vrat z iglo na dve mestih, da ne počijo ko se kuha. Nadevani vrat deni v juho kuhati in ko je vrel tri- četrt ure, ga vzemi ven in po- stavi na hladno. Mrzli vrat zreži na tanke kose, zloži na sredino skled, okoli naloži žolice in polij z majonezo. Daš kot predjed na mizo. Ta- ko pripravljeni vrat je prime- ren za goste na ženitovanjih in takih slavnostih.

Jabolčna torta

Umesi v testo pol funta o- make, pol funta sirovega ma- sla, pol funta sladkorja in pra- hu, pečilnega praška in eno jajce. Umešeno testo razvaljaj v velikosti posode za torto (malo testa pusti za rob in za potresenje po vrhu). Testo položi v pomazano posodo. Iz koščka testa napravi dolg in tanek svalk in ga položi ob rob posode, da zadrži jabolčni sok, da ne izteče ven. Zdad na- devaj jabolka. Jabolka olupi, zribaj in zmešaj s sladkorjem. Po jabolkah potresi pest ro- zin, pest zmletih orehov ali mandelinov in malo cimeta. Po vrhu pa zdrobi ostalo testo. Torto peči približno tri četrti- ne ure, da se lepo rumeno za- peče. Hladno zreži in daj na mizo.

Ocvrta krompirjeva kolesca

Prečlaci 5 skuhanih, olup- ljenih krompirjev. Prideni 3 žlice moke in malo soli. Ude- laj testo prav dobro, da po- stane gladko in se da valjati. Zgneti in pokrij ga. Tako naj počiva četrť ure. Potem ga razvaljaj na dobro potreseni deski. Izreži male okrogle listke in jih cvrči v razbeljeni masti.

PRAKTIČNI NASVETI

Madeže od vina in sadja od- straniš iz perila, ako namočiš madeže v kislem mleku, nato izpereš v topli vodi. Tudi vroč limonin sok odpravi sadne ma- deže iz perila. Perilo pa je treba potem dobro izprati naj- prej v topli, nato pa še v hladni vodi.

Vonj po apnu, ako smo beli- li prostore izgine, če vlijemo na razbeljeno železno ploščo

nekoliko vinskega kisa, da iz- puhti. Ali zažgi žvepleni klinčkov in potem prostor do- bro prezračij.

ZDRAVSTVO

SNEG IN ZDRAVJE

Kakšen pomen ima sneg? Prva njegova prijetna naloga je pač ta, da prekrije zemljo in ji hrani toploto. Kakor je videti čudno, vendar je resnič- no, da človeka, ki je zmrazil, še najbolje ogrejemo s tem da ga odrgnemo s snegom.

Druge naloga snega, ki je običajno ne znamo pravilno oceniti, je ta, da nam očisti o- zračje. Mestni zrak je poleti slab in komaj znosen. Zato mu ubežimo, kadar le more- mo, v naravo. Pczimni pa je mestno ozračje neprimerno boljše, nič nam ni težko diha- ti v njem — to pa je po veli- kem delu zasluga snega. Koli- ko prahu in saj potegna sneg ob metožu s seboj na tla! Tre- ba je samo videti kako sive in umazane so prve njegove pla- sti po mestih. A kar vzame sneg s seboj, tega nam ni tre- ba spravljati v svoja pljuča. Že davno so zdravniki trdili in ljudstvo je vedelo da je v pravi zimi veliko manj bole- zni nego v prehodnih mesecih. Zima in sneg nista sovražnika našega zdravja. Seveda pa je potrebno, da tudi pozimi živi- mo pametno.

Veselim se tedaj bele ode- je, ki nam jo je po tolikšem čakanju zima pripravila tako zadostno! Dajmo mladini, naj se po mili volji izživi v snegu, naj se kepa, postavlja sneža- ke, sanki, drsa in smuča. A tudi sami si privoščimo čim izdatneje osvežujoči in po- mlajajoči zimski sport!

PAR ZDRAVNIŠKIH

Bolniku moramo dajati hra- no le v popolnoma čisti po- sodi, s čistim priborom, s čis- timi rokami, v čisti obleki. Jediti naj bodo okusne in ne preveč tople, ne preveč hlad- ne. Med posameznimi obroki naj bo nekaj presledka, bolnik naj ima časa za zvečenje in požiranje. Ostanke jedi (kom- poti) naj ne ostajajo ves dan v bolnikovi sobi.

To je zdravnikova nesreča, da njegovih nalog tako pogo- stoma ni mogoče postaviti čis- to natančno in da jih tudi jasno rešiti ni mogoče, nadalje je to njegova nesreča, da po- gostoma ne ve, koliko je sam doprinesel k razvoju bolezni in koliko je doprinesla nara- va. — Sonderegger.

Najnižji zvoki, ki jih še ču- je človeško uho, sestojte iz 16 zračnih nihajev, najvišji pa iz 16,384.

"Amer. Slovence" odbija napade na katoliške Slovence in na njihovo vero; katoliški Slovenci podpirajte ga!

Družinska pratika

ZA LETO 1938

je dospela.

Zanimiva je kakor vsako leto. Ima 16 strani krasnih slik. Po- sebno zanimivo so slike o po- grebu pok. nadškofa prevz. Dr. Jegliča. Pratika stane s poštni- no samo

25 centov

Naroča se od:
Knjigarna
AMER. SLOVENEK
1849 West Cermak Rd.,
Chicago, Ill.

RAZNOTEROSTI

KAZNJENKE NA TURSKEM
Turska vlada je odredila, naj se kaznjenske uporabijo za delo v tekstilnih tovarnah, ki imajo baš sedaj mnogo naro-čil. V tovarnah morajo ravnati s kaznjenkami kakor z osta- limi delavci in delavkami, ta- ko da imajo med delom iluzi- jo popolne "svobode". Toda po delu se ne morejo vrniti domov, temveč jih odvedejo v kaznilnice. Tistim kaznjen- kam, ki se bodo pri delu do- bro vedle, obeta vlada zmanj- šati kazni.

25,000 ŠOLSkih TEČAJEV ZA ODRASLE

Po skupnem prizadevanju navadnih prosvetnih ustanov in federalnega WPA progra- ma za vzgojo čarasih, se je nepismenost med odraslimi ljudmi v Združenih Državah skrčila za eno četrtino v zadnjih petih letih — tako izjavljajo federalne oblasti. Po ljudskem šteju l. 1930 je bilo v Združenih 4,283,753 odraslih nepismencev. Več kot en milijon od teh je od tedaj dobil poduk v pisanju, čitanju in osnovnem računstvu. Pro- svetni program je nadalje pri- šel v stik z drugim milijonom ljudi, ki so sicer znali čitati in pisati, ali katerih vzgoja je bila zanemarjena. Darča- nes imamo širom dežele približno 25,000 tečajev, name- njenih odraslim, ki ponujajo strokovno izurjenje in višjo izobrazbo. Precejšen del teh dijakov tvorijo tujerodeci obeh spolov. To zlasti velja glede tečajev za angleščino in dr- žavljanstvo. Informacije o ta- kih tečajih se more dobiti od šolske oblasti v vsakem kraju

skozi urad nekaj manj kakor dva milijona.

POIZKUS SE NE POSREČI VEDNO

Chicago, Ill. — Dva fanta- lina, stara 19 in 20 let, sta se oborožila s pištolo za igračo in s tem nedolžnim orožjem se jim je posrečilo, da sta iz- vršila uspešen rop nad Ma- xom Resnickom, 704 Independ- ence blvd.; vzela sta mu di- jamanten prstan, uro in avto. Ojunačena vsled tega uspeha, sta se spravila kmalu nato nad nekega drugega moške- ga. Ta pa se jima ni dal ta- ko zlepa, vsled česar sta se pobalina ustrašila in zbežala. Policija pa ju je imela še isti večer.

PRESEDNIKOVA HČI V BOLNICI

Seattle, Wash. — Že nad teden dni leži v neki tukaj- šnji bolnici hči predsednika Roosevelta, Mrs. A. Boettiger, kjer se je morala podvreči ne- ki operaciji. V torek je dobi- la transfuzijo krvi. Njen zdravnik odklanja, da bi ob- javil, kako bolezen ima, ven- dar pravi, da bo pacientinja za božič že lahko doma.

VELIKO

Blasnikovo PRATIKO

ZA LETO 1938

Smo ravno prejeli.

Kakor vsako leto je tudi letošnja zelo za- nimiva. Krasi jo več slik. Naročite jo ta- koj, dokler ne poide.

S poštno stane 25 centov

Naroča se od:
KNJIGARNA
AMER. SLOVENEK
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

DVA KRASNA PREDMETA

Narcjena z nezlomljive medeni- ne, ki se ne ubije.

Ta je krasni oltarček, ki ga vidite na tej sliki je 9 in pol inčev visok. Vlit z medeni- ne, ki se ne ubije, če pada z rok. Barvan tre- pežno z krasnimi barvami. S tem oltarčkom gre skupaj krasen kip Marije, Presv. Srca Jezusovega, ali pa Male Cvetke sv. Terezije. Tudi kipi so viliti iz nezlomljive medenine.

Cena \$2.00

— V vašem domu je gotovo prostor za ta lepi oltarček, ki bo vam okrasil vaš dom.

"GOD BLESS OUR HOME"

To je krasna platica vilita iz iz nezlomljive medenine. Kras- no barvana v "Ivory" (slonoko- ščene) barve, z rudečim Božjim Srcem sredi, ali pa zlate barve. Platica je pravi kras za vsako hišo. Lep kras bo to za vaše sobe.

Cena 75c

Oba navedena predmeta si lahko naročite tudi po pošti. Vse kar je treba je, da naročilu prilo- žite potrebni znesek in zraven omenite natančno kateri kip iz- med navedenih treh želite z ol- tarčkom, ali Marijinega, Presv. Srca Jezusovega ali Male Cvet- ke sv. Terezije in pcalalo se bo vam naročilo po vasi želji. Naročila sprejema:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road Chicago, Illinois

"Dušica"

ROMAN

Spisala B. Orczy
Prevedel Paulus

"Uro po solnčnem zapadu."

"Pa zakaj šele točno v štirih dneh? Zakaj ne v dveh ali v treh?"

"Prav tako bi lahko jaz vprašal, zakaj ste si izbrali južne nasipe, gospod? Zakaj ne zapadne? Izbral sem si četrti dan, — ali vam ne ugaja?" je vprašal Chauvelin zbadljivo.

"Ugaja —? Kaj —? Nič bi ne moglo bolje ugajati!" se je prijetno nasmejal Blakeney. "Izvrstno —, zares prav izvrstno! Pa kako, da ste si izbrali prav čas ob večni luči —?"

Vse se je smejala. Saj so vsi dobro poznali divjanje francoskih republikancev zoper vero in Cerkev.

"Ah —!" nadaljeval Percy. "Ze vem zakaj! Lani, veste, tam v Calaisu je bilo, sem vas srečal v duhovniški obleki —. Zdi se da imate posebno nagnenje za take nabožne reči —. Črna duhovniška obleka se vam je tistikrat posebno dobro podajala!"

"Ali ne bi določila podrobnih pogojev dvoboja?" je prekinil Chauvelin val Percyjevih zbadljivk ter skušal prikriti svojo razdraženost pod krinko hladnokrvnosti.

"Orožje mislite —?" se je tedaj vtaknil vmes princ waleški. "Kolikor sem čul, je že določeno, da bodeta križata meče."

"Čisto res, Visočanstvo!" je pritrdil Blakeney. "Pa še je treba določiti nekatere podrobnosti, ki so izredno važne. Ali ne, gospod —? Kdo ve —? Moj podjetni prijatelj tule bi morebiti želel, da se dvo-bojujeva v zelenih nogavicah in da bi on smel nositi rdečo cvetko na prsih."

"Materno dušico mislite?" je nekdo pripomnil.

"Zakaj ne! Jako dobro bi se mu podajala! In ko bi ovenela, bi dala od sebe zelo močen duh, tako močen, da bi mu nos zavahalo."

Bučen smeh je pozdravil Percyjeve besede. Vsem je bilo dobro znano, kako strastno sovraži republikanska vlada, in posebej še Chauvelin, njihovega narodnega junaka "Dušico".

"Torej pogoji, gospod!" je pravil Chauvelin nemoteno. "Ali spet vrževa?"

Spet sta vrgla kocke.

Chauvelin je bil čisto miren. Pogoji dvoboja ga niso čisto nič zanimali. Saj je vedel, da se dvoboj sam vobče nikdar ne bo vršil —.

Dosegel je svoj namen.

Kraj in čas sta bila določena in Percy Blakeney bo prišel v Boulogne. Poznal je svojega nasprotnika, poznal je njegovo neukrotljivo strast za doživljanje in nevarnosti, z njo je računal in prepričan je bil, da Percy gotovo pride na dogovorjeni kraj.

Da —! Percy bo prišel v štirih dneh, uro po solnčnem zapadu na južne nasipe Boulogne zaupajoč na svojo dobro srečo, na svojo silno telesno moč in na svojo navihanost in iznajdljivost.

Ampak tedaj —!

Eno je sklenil Chauvelin, za trdno sklenil, to, da tisti večer ničesar, prav ničesar ne bo prepustil slučajju. Čakal bo na svojega nasprotnika, ne samo s svojo lisičjo pretkanostjo, ampak tudi z močjo —. In če bi bilo treba tisti dan zbrati v Boulognu in v severni Franciji vso vojaško moč

republike — drzna "Dušica" mu topot ne bo ušla, mu ne sme uiti —.

Njegovo razmišljanje je prekinil Percyjev vzklik.

"Ah, gospod Chauvelin, — zdi se, da vas sreča zapašča! Slučaj je spet zame odločil, kakor vidite!"

"Torej pa vi napoveste pogoje dvoboja, gospod Percy!" je malomarno dejal Chauvelin.

"Torej pogoji, gospod! — Ne bom vas mučil s podrobnostmi. Borila se bova v površnikih, če bo mrzlo, če bo pa toplo, pa slečeva še tudi suknje, kajne? Ne bom zahteval, da nastopite v zelenih nogavicah, tudi rdeče cvetlice vam ni treba prinesiti seboj. — No pa šalo na stran! Poskusil bom in prisilil svoje slabotne možgane, da vsaj za dve sekundi resno mislijo in si izmislijo kako podrobnost, ki bi bila za vas prijetna. — In sedaj se spomnim na orožje! Vam bi ugajal meč, ste dejali, če se prav ne motim. Torej pa zvezim meč! In še eno uslugo vam storim, — sami si izberite sablje! Lahko si jih kar tukaj ogledate.

Gospod Foulkes," se je obrnil k prijatelju, "prosim, stopite v mojo sobo! Nad pisalno mizo visita dve sablji."

Foulkes je z naglimi koraki odšel, gospod Percy pa je veselo in zabavno nadaljeval.

"Mislim, da vam bodeta meča ugajala. Sami lahko izberete. Izvrstna mečevalca ste, o tem sem prepričan. In sami smete odločiti, ali naj ena ali dve praski zadostujeta, da bo maščevan užaljeni ponos gospodične Candeille."

Spet je legel moreč molk na navzoče.

Waleški princ je gubal čelo ter bistro opazoval Percyja, kot bi hotel brati na njegovem brezbriznem obrazu, kake pretkane načrte snuje njegov nikdar mirujoči pustolovski duh. Vsem je bilo nekako tesno krog srca in rahlo mrmrnanje je šlo po družbi, ko je čez nekaj trenutkov vstopil Foulkes z dvema mečema v usnjatih nožicah.

Blakeney mu jih je vzel iz rok ter jih položil na mizo pred Chauvelina. Vsi so stezali vratove.

"Kako sodite o njih?" je vprašal in se malomarno naslonil na stolovo naslonjalo.

Chauvelin je vzel enega, ga počasi potegnil iz nožnice in previdno poskušal ostro, kot srebro se blestečo rezilo.

"Staro, dobro delo!" je dejal z glasom strokovnjaka, posnemajoč hladno malomarnost svojega nasprotnika. "Nekoliko težji so kakor običajni francoski meči, pa vkljub temu krasen izdelek orožarske umetnosti."

"Verjamem! Meča sta izdelana v Toledu na Španskem, dobrih dvesto let bo temu. Kupil sem ju pred davnim časom na svojem potovanju po Italiji."

"Lorenzo Cenci," je počasi prebiral Chauvelin drobne črke na umetno izdelanem ročaju. "Kajne, to je ime umetnika, gospod Percy —?"

(Dalje prih.)

Katoličan brez katoliškega časopisa je kakor vojak brez puške.

Znanstvene in poučne knjige

ki jih ima v zalogi knjigarna Amerikanski

Slovenec:

BRESKEV in MARELICA. Pouk kako vzgajamo in oskrbuje mo	40c
DOMAČI VRT. Praktičen navod, kako ga uredimo. M. Humek	\$1.50
DOMAČI ZDRAVNIK, po naukih in izkušajah župnika Kneippa	\$1.50
DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK. Fr. Duler	\$1.25
FILOZOFIJA, Fr. Veber	\$1.50
GOSPODARSKA GEOGRAFIJA, Dr. V. Šarabon	\$1.25
GRADJANSKI KATEKIZEM, za Hrvate o pravima i dužnostima američkih gradjana	25c
IDEJNI PREDHODNIKI, današnjega socializma in komunizma	75c
IZPOVEDI SOCIALISTA. Od socializma do duhovništva	60c
KAKO SI OHRANIMO LJUBO ZDRAVJE, Dr. H. Vedenik	25c
KITAJCI IN JAPONCI. Jos. Stare. Življenje in šege narodov Daljnega vzhoda	45c
KLETARSTVO, B. Kalicky	\$1.75
KNJIGOVODSTVO, 2 del. Iv. Podlesnik	\$1.00
KRATKA ZGODOVINA SLOVENSKEGA SLOVSTVA, Dr. Iv. Grafenauer	\$1.00
KREK. Izbrani spisi 1. zvez. Iv. Dolenc	\$1.00
MILOSRČNOST DO ŽIVALI	25c
MLEKARSTVO, s črticami o živinoreji	\$1.00
NARODNO GOSPODARSKI ESEJI, Dr. A. Gosar	35c
NASVETI ZA HIŠO IN DOM, I. Majdič	75c
NAŠE GOBE. Navodilo za spoznavanje užitnih in strupenih gob	\$1.50
NAUK O ČEBELARSTVU, Fr. Rojina	50c
OB 50 LETNICI Dr. Jan. Ey. Kreka	25c
OD SRCA DO SRCA. Slovenskim Amerikancem v premislek	25c
OSNOVNA NAVODILA ZA ZDRAVLJENJE MALARIJE, Dr. I. Matko	15c
GOSPODINJSTVO, S. M. Purgaj. Navodila za praktično gospodinjstvo	\$1.25
OSNOVNI POJMI MODERNEGA BANČNIŠTVA IN BORZNIŠTVA, A. Jamnik	75c
OSNUTEK SLOV. NAROD. GOSPODARSTVA, M. Brezigar	75c
OSNOVNI POJMI MEHANSKE TEHNOLOGIJE KOVIN v zvezi tvarinoznanstvom	\$1.00
PEROTVINAR, 1. in 2. letnik. Vsak po	90c
PODKOVSTVO. Pouk kovačem in konjerejem	75c
PODOBE IZ MISIJSKIH DEŽEL	40c
POGLED V NOVI SVET	15c
POLITIČNE STRANKE. Pouk o politiki	\$1.50
POLJEDELSTVO. Gospodarjem v pouk	60c
POŠTNO IZRAZOSLOVJE, Nemško-slovensko. Jos. Petrič	25c
PRAKTIČEN SADJAR. Nauki za sadjerejce	\$2.00
PRAVILA ZA OLIKO. Okrajšano po knjigi o lepem vedenju	75c
PRAVOSLOVJE, Dr. F. Grivec	45c
PRVA POMOČ, Dr. Mavr. Rus	\$1.00
RABOJEMNO PRAVO, Dr. F. Mohorič. Navodnik in zakon	45c
RAČUNAR V DINARSTVU IN KRONSKI VE-LJAVI	75c
RASTLINSKI IMENIK slovenskih dežel. Slov.-latinsko-nemški. Al. Benkovič	25c
RAZIČNO BLAGO, A. M. Slomšek	\$1.25
SEDAJ DOMAČIH ZAJCEV, Dr. S. Voszka	45c
SADJE V GOSPODINJSTVU. Nauk o ravnanju s sadjem, o domači uporabi in konserviranju	75c
SADNI MOŠT ALI SADJEVEC. Kako ga izdelujemo in kako z njim ravnamo	50c
SAMOZNAKI SLOVENSKE STENOGRAFIJE, A. Robida	15c
SLOVARČEK k Ovidijevim pesmim, A. Dokler	75c
SLOVENCJI, desetletju 1918—1928, Dr. J. Mal.	\$1.75
SLOVENSKA KUCHARICA, S. M. Fey. Kalinšek	\$5.00
SLOVENSKA STENOGRAFIJA, F. Novak, 1. in 2. del. Vsak po	60c
SLOVENSKA STENOGRAFIČNA ČITANKA, A. Robida	95c
SLOVENSKI ŽUPANI V PRETEKLOSTI	25c
SVETA RUSIJA, Dr. F. Stele in Fr. Treseglav	45c
TRAVNIŠTVO, J. Turk. Slovenskim žyginorejem v pouk	45c
UČITELJ V BOJU PROTI ALKOHOLIZMU, Iv. Strukelj in R. Horvat, 1. in 2. zvezek. Vsak po	45c
UVOD V FILOZOFIJO, Al. Ušeničnik, 1. in 2. zvezek. Vsak po	\$1.25
UVOD V KRŠČANSKO SOCIOLOGIJO, Dr. Al. Ušeničnik	40c
VARNICA KUCHARICA, Marija Remec. Navodila za pripravo okusnih jedil s skromnimi sredstvi	\$1.50
VINARSTVO, Andrej Zmavč	\$2.00
VLADAR, Nice. Machiaceli. Lastnosti, ki naj bi jih gojila vladajoča oseba	40c
VZOR-ČLOVEK ALI OSEBNOST KOT IDEAL, Dr. J. Jeraj	50c
VZGODNA METODA, Bl. Janeza Bosca	50c
VZORNA GOSPODINJA, Giz. Majeva	85c
ZA KRŠČANSKI SOCIALIZEM. Pomisleki in odgovori, Dr. Gosar	50c
ZAZNAMEK OKRAJSAV KORESPONDENČNEGA PISMA, Fr. Novak	50c
ZBIRKA DOMAČIH ZDRAVIL, kot jih rabi slov. narod	85c
ZDRAVILNA ZELIŠČA	35c
ZGODOVINA BREZOVIŠKE ŽUPNIJE, Jos. Novak	95c
ZGODOVINA FARE DOMŽALE, Franc Bernik	\$1.00
ZGODOVINA NOVEJŠEGA SLOV. SLOVSTVA, Iv. Grafenauer	\$1.25
ZGODOVINA SLOV. NARODA, Dr. Jos. Gruđen, 1.—6. zvezek. Vsak zvezek po	60c
ZDRAVJE IN BOLEZEN, v domači hiši, Dr. J. Potrata	50c
ZGODOVINA UMETNOSTI PRI SLOVENCIH, HRVATIH in SRBIH, Dr. J. Mal.	\$1.50
RAZNE KNJIGE	
KATOLIŠKI SHOD V LJUBLJANI 1. 1923	\$1.00
KOLENDAR DRUŽBE SV. MOHORJA, za 1. 1921	20c
ZLATOROG, Planinska pravljica, R. Baumbach	50c
LETOPIS LJUBLJANSKE ŠKOPIJE, za 1. 1924	50c

Pri naročilih priložite potrebno svoto v gotovini ali Money Odru in pošljite na

Knjigarna

AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 West Cermak Rd., Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Koga naj zahvalimo?

Današnja Amerika je komaj senca prvotne Amerike. Ni bilo vse le dobro v prvotni Ameriki in danes tudi ni vse le slabo, marsikaka senčna stran se je izpremenila v sončno, marsikaj sončnega pa se je zasenčilo. Lepa poteza iz prvotne Amerike se je še ohranila in se še ponavlja, ko pride vsako leto — zahvalni dan. Pravijo in zatrjujejo, da je neki blagoslov, ki še zmerom spremlja Ameriko, plačilo za to, da se Amerikanci vsaj vobče s hvaležnostjo spominjajo prejetih dobrot. Bistvo zahvalnega dneva je zelo globoko.

Ali pride na zahvalni dan tudi do tega bistva? Nihče ne bo kaj takega pričakoval, saj so vsaj človeška dela pomanjkljiva. Mnogim bo glavno — puran. In dalje: Koliko je še takih Amerikancev dan danes, ki verujejo na osebnega Boga in kako naj kdo zahvali Bogu, ako sploh na njega ne veruje? Kakšen bo pri teh zahvalni dan?

Ni nobeno čudo, ako se je tudi v "Prosveti" prikazala oblika zahvalnega dneva, ki se od bistva tega dneva — bistveno razločuje. I. Molek piše o zahvali in piše, priznam, dosledno po svojem stališču svetovnega naziranja. Prizna potrebo zahvale in naštevata tiste, katere naj bi tudi na ta dan zahvalili: delavce v vseh panogah, moške in ženske, fante in dekleta, farmarje, stavbenike, učitelje, umetnike, bojevnike demokracije, očete in matere, prijatelje, somišljenike, pionirje, napredne pač... in zahvaliti jih moramo vse dni, ne le na zahvalni praznik.

Tako I. Molek. Samo na sebi nimam niti najmanjšega ugovora zoper to in tako zahvalo. Ugovor pa imam, ako se hoče bistvo zahvalnega dneva tolmačiti na ta način in prenesti le na to stran, da si je ta stran tudi pri bistvu lahko vključena.

Zahvala. Tu ne gre morda le za kako frazo. Kadar prejme Molek svoj ček za delo, ali se morda globoko priklanja in ponižno zahvaljuje za prejeti ček?? Teško, da bi se, razen morda, kakega običajnega in uljudnega "thanks". Se mu niti ni treba dolgo zahvaljevati. Opravil je svoje delo pošteno, in ček je le enako pošteno plačilo za delo. Čemu toraj še zahvala? Prav. Upam pa, da bi se tudi Molek zahvalno priklonil, ako bi se ček glasil na dvojno, trojno in ne pogodeno svoto. Kratko: kjer je to ali ono delo primeroma ali po pogodbi plačano, ni treba nobene zahvale in se nikomur ni treba zahvaljevati, nekaj zahvale pa le tam, kjer delo v vrednosti presega plačilo, ali se plačilo odkloni. Zdravnik mi je z operacijo rešil življenje. Ko sem ga vprašal za račun, je dejal: "Let's forget it." Tu se spodobi zdravniku zahvala in je ne bo nikoli dosti. Pa bo I. Molek rekel: "Trunk pač

čenča in čenča in čenča." Obzalujem, če nimam druge in boljše buče.

Stvari pa še nikakor nismo na dnu. Naj je zahvalni dan zamislil Peter ali Pavel, zahvala je veljala Bogu, in naj bi bilo pojmovanje tudi skrivljeno, saj sem čital, da so zahvalni dan imeli že Indijanci, in bi bili ti zahvaljevali le kakega — boga. Ta bog ni bil Bog, ampak zahvala je bila vrlo dobra.

Omenil sem, da je g. Molek dosleden, če pokazuje tako stran zahvale. Seve je. Ako velja njegov materializem in bi ne bilo nobenega Boga, prav nihče ne bo mogel Boga zahvaliti, ko ga pač ni. Povsem dosledno. Če delavca, umetnika, učitelja, pionirja ni, ga ne moreš zahvaliti, najmanj Boga, ako ga ni. Na tem mestu se pa ne bom prerekoval z g. Molkom radi eksistence Boga. Pripomnim pa sledeče: Molek zavziva hrano vsak dan. Kruh n. pr. zavziva. Ali mu morejo prav vsi ljudje narediti le enega pšeničnega zrna? Ne morejo. Odkod je pšenično zrno za kruh? Jaz pravim, da je od Boga, Molek ne pozna Boga, bo moral toraj reči, da je zrno od narave, zemlja ga da. Dobro. Čemu je potem pri zahvali izpuštil — naravo, ali morda Naravo, ko mu vse vrste tistih zahvaljenih niti koščka kruha ne morejo narediti?? Vsaka zahvala pa more veljati zopet le osebnosti, in Molek naštevata celo vrsto takih osebnosti, pravilno toraj zopet izpuštili naravo, saj nihče ni tako nor, da bi trdil, da je narava ali Narava osebnost.

Ivan Molek zahvaljuje, toliko in takšne zahvaljuje, pa mu vsi ti niti koščka kruha ne morejo narediti, in na ta dan je navadno na mizi celo puran.

Jaz sem s to razpravo zdaj pri koncu, g. Molek pa zahvalnega dneva niti načel ni. Thanksgiving day. Molek poroče, da imam jaz le prazno bučo na vratu. Naknadno vsaj zahvalim — Boga za to in tako bučo, in da bi ostala buča in zahvaljevala — Boga.

Zahvala. Tu ne gre morda le za kako frazo. Kadar prejme Molek svoj ček za delo, ali se morda globoko priklanja in ponižno zahvaljuje za prejeti ček?? Teško, da bi se, razen morda, kakega običajnega in uljudnega "thanks". Se mu niti ni treba dolgo zahvaljevati. Opravil je svoje delo pošteno, in ček je le enako pošteno plačilo za delo. Čemu toraj še zahvala? Prav. Upam pa, da bi se tudi Molek zahvalno priklonil, ako bi se ček glasil na dvojno, trojno in ne pogodeno svoto. Kratko: kjer je to ali ono delo primeroma ali po pogodbi plačano, ni treba nobene zahvale in se nikomur ni treba zahvaljevati, nekaj zahvale pa le tam, kjer delo v vrednosti presega plačilo, ali se plačilo odkloni. Zdravnik mi je z operacijo rešil življenje. Ko sem ga vprašal za račun, je dejal: "Let's forget it." Tu se spodobi zdravniku zahvala in je ne bo nikoli dosti. Pa bo I. Molek rekel: "Trunk pač

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

DR. H. M. LANCASTER
DENTIST
2159 West Cermak Rd.
(ogel Leavitt St.)
Tel. Canal 3817
CHICAGO, ILL.

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD
V CHICAGO

Louis J. Zefran

1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611

NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN!

— Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno. — Cene zmerne.

Tiskarna
Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILLINOIS

Izdeluje vse vrste tiskovine, za društva, organizacije in posameznike, lično in poceni.

Poskusite in prepričajte se!